

Број:63-282/2020

Дана:24.09.2020.

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Сл.Гласник РС“ бр. 128/2014) и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и о другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Сл.Гласник РС“ бр. 49/2015 и 44/2018) Историјски архив Сомбор, Трг Цара Лазара бр.5 - у даљем тексту- послодавац (ПИБ 100272164; МБ 08047111), који заступа директор Борислава Ристивојевић, дана 24.09.2020.године доноси:

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

Увод

Члан 1

Овим правилником уређује се начин и поступак унутрашњег узбуњивања код Послодавца, начин одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање у складу са Законом о заштити узбуњивача (у даљем тексту: Закон) и Правилником о начину унутрашњег узбуњивања начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и о другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених (у даљем тексту: Правилник).

Значење појединих појмова

Члан 2

Поједини изрази употребљени у овом Правилнику имају следеће значење:

„Узбуњивање“ је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера.

„Узбуњивач“ је физичко лице које врши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом.

„Унутрашње узбуњивање“ је откривање информације послодавцу.

„Овлашћено лице“ је лице које је у Историјском архиву Сомбор именовано за лице за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

„Штетна радња“ је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Опште одредбе

Члан 3

Забрањено је спречавање узбуњивања.

Директор путем одлуке одређује лице које ће бити овлашћено за пријем информације и вођење поступка са унутрашњим узбуњивањем.

Историјски архив Сомбор је у обавези да сваком радно ангажованом лицу пружи информацију о лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем (у даљем тексту: Овлашћено лице) у складу са Законом.

Покретање поступка

Члан 4

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у а вези са унутрашњим узбуњивањем.

Начин достављања информације

Члан 5

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писаним путем или усмено.

Достављање информације писаним путем у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредно предајом писане информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују овлашћеном лицу или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може отворити само овлашћено лице.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као и време подношења Историјском архиву Сомбор сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са Законом.

Као датум пријема код препоручене пошиљке наводи се датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке у Историјски архив Сомбор.

Код електронске поште – време подношења се сматра време које је означено у пријему електронске поште.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Члан 6

Уколико се достављање информације врши директном предајом писмена или на записник о информацији се саставља потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем и то приликом предаје писмена или давања изјаве на записник.

Уколико се достављање информације врши путем поште обичне или препоручене или електронском поштом, саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације

Члан 7

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, одмах се саставља потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи следеће податке:

1. кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем,
2. време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
3. број и опис прилога поднетих уз информацију у вези са унутрашњим узбуњивањем,
4. податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету буду откривени,
5. податке о Послодавцу,
6. печат послодавца-у случају да послодавац користи печат,
7. потпис лица овлашћеног за пријем информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда може да садржи и потпис узбуњивача и податке о њему у случају да он то жели.

Усмено достављање информација

Члан 8

Када се информација у вези са унутрашњим узбуњивањем врши усмено на записник. Записник из става 1. овог члана треба да садржи:

1. податке о Послодавцу и о лицу које саставља записник,
2. време и место састављања,
3. податке о присутним лицима,
4. опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасностима по њихов живот, здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго,
5. примедбе узбуњивача на садржај записника или на његову изјаву уколико их има или констатација да нема примедбе и да се слаже са садржином записника,
6. потпис овлашћеног лица за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем,
7. печат послодавца.

Члан 9

Овлашћено лице за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем је дужно да пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

1. обавести узбуњивача о својим правима прописаним Законом о заштити узбуњивача, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
2. поучи узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног закона.

Члан 10

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом. Историјски архив Сомбор не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Поступак унутрашњег узбуњивања након пријема информације

Члан 11

Након пријема информације, Историјски архив Сомбор је дужан да по њој поступа без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

Лице овлашћено за пријем информације у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем предузима одговарајуће радње, обавештава послодавца као и узбуњивача, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Историјски архив Сомбор се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Овлашћења лица овлашћеног за пријем информације

Члан 12

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак унутрашњег узбуњивања може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему саставља записник, који мора да садржи:

1. податке о Историјском архиву Сомбор и лицу које саставља записник,
2. време и место састављања,
3. податке о присутним лицима,
4. опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
5. примедбе присутног лица на записник или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином,
6. потпис присутних лица и лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем,
7. печат Историјског архива Сомбор.

Информисање узбуњивача

Члан 13

На захтев узбуњивача, овлашћено лице је дужно да пружи обавештење узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Члан 14

По окончању поступка, овлашћено лице саставља извештај о предузетим радњама у поступку по информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем и предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем. Овлашћено лице је дужно да пружи обавештења узбуњивачу и послодавцу о току и радњама предузетим у поступку, као и да узбуњивачу омогући увид у предмет и списе као и да присуствује радњама у поступку. Овлашћено лице је у обавези да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка

Члан 15

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи најмање:

1. време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
2. радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
3. која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начин њиховог обавештавања,
4. шта је утврђено у поступку о информацији уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње, као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице,
5. потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење постука у вези са унутрашњим узбуњивањем,
6. печат послодавца,
7. извештај доставља послодавцу и узбуњивачу.

Члан 16

О извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, узбуњивач се може изјаснити у року од два дана.

На основу поднетог извештаја, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем предалже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 15 дана од дана достављања извештаја послодавцу и узбуњивачу.

Отклањање неправилности и предлог мера

Члан 17

Овлашћено лице подноси предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Предлог мера обавезно садржи:

1. Податке о послодавцу и лицу које саставља записник,
2. време и место састављања,
3. навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем,
4. конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокови за њихово извршење,
5. образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем,
6. име лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем,
7. печат послодавца.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 18

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са Законом ако:

1. изврши узбуњивање у Историјском архиву Сомбор на начин прописан законом ,
2. открије информацију која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, опасности по живот, јавно здравље безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње,
3. у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано правно лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 19

Лице које тражи податке у вези са информацијама, има право на заштиту као и узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења података.

Члан 20

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем података, а у складу са Законом о заштити података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке. Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема информације обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку. Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача. Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштавати лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Забрана злоупотребе узбуњивања

Члан 21

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

1. достави информацију за коју је знало да није истинита,
2. поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 22

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати послодавцу, а ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси руководиоцу послодавца.

У случају да послодавац није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на руководиоца послодавца, информација се подноси овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Обавезе послодавца – Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Члан 23

Историјски архив Сомбор је дужан да у оквиру својих овлашћења заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради заустављања штетне радње и отклањања последица штетене радње.

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1. запошљавање,
2. стицање својства приправника или волонтера,
3. рад ван радног односа,
4. образовање, оспособљавање или стручно усавршавање,
5. напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања,
6. дисциплинске мере и казне,
7. услове рада,
8. престанак радног односа,
9. зараду и друге накнаде из радног односа,
10. учешће у добити послодавца,
11. исплату награде и отпремнине,
12. распоређивање или премештај на друго радно место,
13. непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица,
14. упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Накнада штете узбуњивачу

Члан 24

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете у складу са Законом који уређује облигационе односе.

Судска заштита

Члан 25

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту у складу са Законом.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Завршне одредбе

Члан 26

На све што није регулисано овим правилником, а у вези је са узбуњивањем, примењиваће се непосредно одредбе Закона и Правилника.

Све евентуалне измене овог правилника послодавац ће регулисати доношењем измена и допуна истог.

Послодавац је дужан да на видном месту, доступном сваком реално ангажованом лицу, као и на интернет страници послодавца ако постоје техничке могућности, истакне овај Правилник (општи акт).

Члан 27

Овај правилник се објављује на огласној табли, као и на интернет страници Историјског архива Сомбор.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Историјског архива Сомбор.

Директор Историјског архива Сомбор
Борислава Ристивојевић, с.р.

- Објављен на огласној табли 24.09.2020. године
- Ступа на снагу 02.10.2020. године